

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik. Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

6. szám.

BRASSÓ, Kedd, január 13-án.

I-ső évfolyam 1885.

A miniszteriumok tevékenysége.

— Visszapillantás.* —

I.

Az emberi természet egyik, legkülönösebb sajátosságát képezi visszatekinteni a multra, képzelete elé varázsolni a történeteket s ebből következtetést vonni a jövőre, más szóval a mult eseményeiből levont tapasztalat alapján megteremtteni magának a jövő lehető képét.

Az ily visszapillantás a multra, a sajtónak is egyik kötelességét képezi, és szükséges is, hogy a sajtó, mely a mult és a jelen eseményeinek hí tükre kell hogy képezze, a történetek consequentiáit és a multból eredő jövő esélyeit is olvasói elé tárja, mert csak ha ezen kötelességét is teljesíti, ha az események regisztrálása mellett, óva int a ferde tevékenység foganatosításától, és ha constatalja az események következményeit, de egyuttal reá mutat arra is, hogy mi szükséges, csak akkor felel meg valódi hivatásának is.

Hazánk állami és társadalmi viszonyai még mindig a fejlődés és gyakran az újabb átalakulás stádiumában vannak, kulturális, jogi közgazdasági, jogszolgáltatási és a többi intézményeinek még csak a rendezés kezdetlegesége alatt várják a végleges megalakítást s úgy ha valahol, úgy bizonyára nálunk, hol még a nyugalom kipróbált és czélszerűnek mutató, prosperáló intézmények meghonosítása iránt is oly, ki nem irtható ellenszenv uralkodik, kétszeres kötelessége a sajtónak, hosszabb vagy rövidebb időközökben visszapillantani a lefolyt idő eseményeire, azok eredményeit feltárni, reá mutatni a hiányokra és egyuttal, egy jobb jövő megteremtése érdekében felsorolni mindazt, mit a közjó érdekében tenni kell.

Nálunk a sajtó ezen feladatát csak kivételesen, és akkor is többnyire elfogult, mert párt szempontból teljesíti, alig lévén lapunk, mely egyik vagy a másik párt szolgálatában nem áll, és így az olvasó közönség, ha csak saját mélyebb gondolkozása útján nem, de a sajtóból bizonyára nem igen tudja meg, hogy egy bizonyos cycilus alatt létesített intézmények mily jövőre jogosítanak fel.

Lapunk sem politikai sem más tekinte-

* Városunk magyarságának egyik kiváló tagja volt szives ezen gyönyörű cikksorozatot rendelkezésünkre bocsátani. (Szerk.)

tekben valamely pártnak lekötve nem lévén, ha ezuttal egy rövid visszapillantást vetünk az elmúlt évben a kormány kebelében felmerült tevékenységre, ezen tevékenység eredményére és ebből következtetést vonunk a jövőre, úgy ezen eljárásunkban a jóakaraton kívül, csak elfogulatlanság és igazságszeretet vezérel.

Tudjuk, hogy hazánkban a kormány tevékenysége más szempont alá esik, mint a nyugati államokban, mit a nyugati államok consolidált viszonyai magukkal hoznak; tudjuk, hogy kormányunk sok tekintetben és számos téren korlátozva van a haladást előmozdító tevékenységben, mert ennek társadalmi, pénzügyi és más szempontok útját állják; tudjuk, hogy az újabb időben felkeltett, a társadalom békéjét nagymérvben veszélyeztető szociális, vallási és más, de mind a socialismus és communismus szolgálatában álló kérdések nagyon zavarólag hatnak a kormány és a társadalom tevékenységére is, és különösen a kormányra nézve annyival inkább, mert ezen kérdéseket még alapos tanulmány tárgyává nem tette s azok intentióival és horderejével tisztában sincsen; tudjuk, hogy a politikai pártok is nálunk egészséges alapon nem állván, e miatt a pártok nagy részénél a kormányra való jutás lehetetlen, és hogy ez idő szerint csak egy párt képes és van hivatva kormányozni; tudjuk hogy magoknak a pártoknak és különösen a pártok országgyűlési képviselőinek összeállítása is erőszakolt és nem a szabad választás kifolyása; tudjuk, hogy a kormánypárt ereje és összetartása azon, a viszonyok által megerősített meggyőződésen sarkallik, hogy a többi párt a kormány vitelére képtelen, de tudjuk azt is, hogy némely párt képviselőinek nagy részét nem a közjó képviselése iránti önzetlen törekvés, hanem önérdeke és a kenyérkereset vezérli, mit nagyrészt annak tulajdoníthatunk, hogy a képviselők egy nagy része a szükséges előtanulmány és képzettséggel nem bír és így hivatását felfogni sem képes, mely körülmény sajnos kifejezést nyer a hozott törvényhozási intézkedések felületes és a legtöbbször meg nem felelő voltában; tudjuk, hogy maga a társadalom is sok tekintetben még nem emelkedett a műveltség azon nívaujára, melyen felfogni képes legyen, hogy bizonyos téren csak az ő működése szük-

séges és hogy csak ő maga van némely irányban hivatva gátat vetni oly törekvéseknek, melyek már csak a társadalom békéje és nyugalma érdekében is létjogosultsággal nem bírnak stb., és mindezen tudat folytonos szemelőtt tartása vezérelvén ezen visszapillantásnál, ha ezen visszapillantás során a consequentiák mégis tévesek volnának, a tévedés bizonyára csak akaratunk keretén kívül eshetik.

Belföld.

A képviselőház január 10-én tartotta az ünnepek utáni első ülését. Az elnöki bejelentéseken kívül a kereskedelmi miniszterium költségvetését kellett volna tárgyalni, a mi azonban a szakminiszter halaszt-hatatlan teendői miatt — ennek kérése folytán — a f. hó 12-iki ülésre halasztott.

Az osztrák-magyar bank főtanácsülésében előterjesztett a végleges mérlegzárlat 1884-re, mely ezen év II. felévére 24 frt. 30 krnyi osztalékot mutat ki részvényenkint, minél fogva 1884-re az összes osztalék 42 frt. 30 krt. tesz. Azután megállapított a f. év február 3-án tartandó VII. rendes közgyűlés napirendje. Ez csupán a rendes, az alapszabályzat 21. cikke szerint a közgyűlés elintézése alá tartozó tárgyakra fog szorítkozni, minthogy az alapszabályszerű határidőn belül a közgyűlés tagjai részéről nem nyújtattak be önálló indítványok.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben jan. 5-ik napján tartott IV-ik ülésében, az államjegyek forgalmi összegét 1884. évi decz. hó végén következőnek találta: A bizottság saját följegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege 1 forintokban 70.679,942 forint, 5 forintokban 121.135,430 forint, 50 forintokban 162.432,700 forint. Összesen 354.248,072 forint. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a sóbányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 57.750,342 forint 50 kr. Összesen 411.998,414 forint 50 kr.

Román egyetem Erdélyben. A »Gazetta Transilvaniei« a magyarországi románok politikai és művelődési elnyomásáról panaszkodván, egy román egyetem felállítását tartja szükségesnek. Ez óhajra okot a kolozsvári egyetemen előfordult zavarok adtak, miből kifolyólag cikkiról veszélyeztetve látja a román-ság szellemi kimívelődését. »Elleneseink — így mond

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

R ó z a.

Beszélyke Baráczy Sándortól.

(Folytatás.)

Közeledett az ősz. Angelika nem tért vissza. Gyászszegélyű levele férje halálának hírért hozta meg azon gyöngéd óhajának kíséretében, hogy Nizzában mielőbb látogassam meg. S nem volt óhaja rám nézve parancs? Még aznap lázas sietséggel ültem a déli vasutara. Itália! Mily varázserővel vonzod a fiatal szívet hevülő narancsligeteid felé! Hullámzó szerelem! Hol lelted volna fel nyugalmodat, ha nem az ő boldogító kebelén?

A déli ég bűvös alkonyán érkeztem meg Nizzába. A méléző árnyas falombok fürteivel a hízog tengeri szellő játszadozott; derült holdvilág reszketve karolta át az alvó kikötőt. Dobogó szívembe elérzékenyítőleg lopódzott be a halk barkarolla-hang:

Guarda che bianca luna
Guarda che notte azzurra!
Un' aura non sussurra
Non trémola uno stel.

Megleptem Angelikát. Az előcsarnokban mélézött egyedül. Mire észrevett, már lábainál térdeltem, ezer csókkal halmozva el remegő kezecskéit.

»Agyalom! Hadd csókomba lehellnem szenvedő lelkemet, hogy porban előttem haljak meg!«

De ő keblére ölelt s könyezve susogta: »En vagyok rabnőd; nélkülöd nem élhetek!«

S azzal forró ajka az enyémhez tapadt, hosszasán, lázasan, mint könybe fúlladt ujjongó öröm.

Vacsora alatt szóltanak voltunk. Hisz, a szerelem néma tekintetekben, sovár sóhajokban beszédes! Szállodámba visszatérve, egész éjjel nem voltam képes szememet behunyni. Ábrándoztam nyitott ablaknál az ő képével, a csillagos éggel, a szendergő kéjes tájjal...

Oh, szerelem! Van-e fenségesebb érzélem náladnál? Nem a te dicsőítésed hangzik-e századokon át örök ifjan elévülhetlenül a legnagyobb költők ajkáról? És hol gyulladt forróbb lángra a szerelmi lant, mint kebleden, Itália!...

És a szabadság, az emberiség e legmagasztosabb eszméje, nem a te virányidon fakadt-e újabb, meg újabb életre elhullt hősök véryomain!

Tasso és Leopardi mélységes szíveiben gyökerzik a szerelem és a szabadság menyországa.

Tormi potévi, alto signór, la vita,
Che de' monarchi è dritto...

zeng Tasso Alfonsohoz...

»De szerelmemet, mely az Ég szülöttje, nem téped ki szivemből!«

És Leopardi? — A kihalt szabadság fölött zokog: »Itália! Látom régi diadaliveidet, de régi dicsőséged nem látom!... Fel, fel, kardot kezembe! Ne éljek többé gyáván keseregve!«

Másnap siesta után a grófnő magához hivatott, Jakab, a hű szolga midőn a fogadóterembe vezetne, furcsa bámulat fog el Angelika láttára. Fíruhában áll előttem!

»De Nagysád, most nincs farsang!

»Már mi ketten farsangi utra kelünk még a mai esti vonattal Flórenczen át Romába. Készüljön azonban! Rögtön visszavárom.«

»Ugyan, szüksége volt épen erre az áruhára?«

»Persze hogy igen! Fesztelenül akarok az ön társaságában utazni mint tanítványa. Így hát ön az én nevelőm!«

S azzal a göndörhaju gyönyörű gyermek nyakamba csipeszkedett s pajzánul össze-visszacsókolt.

»Nemde aztán gyöngéden fog velem elbánni, édes mesterem?« mondá a kaczer teremtés édes-kérőleg.

»Gyermeke!« sugám halkan, füléhez hajolva, engedj epedő szívem esengésének: Ne gyötörj!«

A gyöngéd karcsu teremtés önkéntelenül Goethe kedves Mignon — alakjára emlékeztetett...

Kennt du das Land,
wo die Zitronen glühn? ...
Dahin, dahin
Möcht ich mit dir
o mein Geliebter ziehn!

Florenczbe utaztunk, a Mediciek paradicsomába. Egyedüli kísérőnk az öreg Jakab volt; a többi cseléd-személyzetet a grófnő elbocsátotta. A kényelmes coupéban senki sem volt alkalmatlan szemtanúja együtt-létünk boldogságának. Angelika, a szép fiu, keblemre hajtott bágyadt fejét, míg én puha derekát szorosan átkarolva tartám. Így utaztunk némán holdvilágos éjen virágillat és csillagmosoly közepett.

(Folytatása következik.)

ezikkiró — szüntelenül a nem magyarok oktatásügyének szétrombolásán fáradoznak. Minden kérdésre csak azt felelik: nincs elég magyar iskola rendelkezésekre? Küldjétek oda gyermekeiteket. És a kemény szükség több román ifjat a magyar egyetemekre hajt. De mit kell ott tapasztalniok? Először tolerálva voltak, majd idegeneknek nyilvánítottak s végül a legbrutálisabb módon lettek kigunyolva s megtámadva. Ismerjük e jelenség okát; ifjaink csak a tanulás, s nem a magyarosodás kedvéért járnak az egyetemre. Azt követelik a mi ifjainktól, hogy kitepjk szívöket testökből. És ez igazságtalan, embertelen követelés nem jelent egyebet, mint hogy már a magyar egyetemen sincs megengedve a románnak, hogy kiművelhesse magát.* Ez teszi tehát szükségessé a román egyetemet.

K ü l f ö l d.

Forradalom Közép-Amerikában. A közép-amerikai négy államban forradalom tört ki. Panamából csapatok küldettek Caucába. A kormány csapatait a felkelők Junga mellett megverték. Általános háboru kitörésétől tartanak. — Santo Domingó Vila tábornoknak mint Panama elnökének beiktatása tegnap ment végbe.

A hódító Olaszország. Mint az „Esercito” hirlapnak Spezziából január 9-ki kelettel távirják, oda az a parancs érkezett, hogy a szolgálatban nem lévő vértess hajók készenlétbe helyeztessenek. Caimi ellentengernagy és a »Vespucci« parancsnoka két lepecsételt parancsot kaptak, melyek a sik tengeren lesznek felbontandók és a »Vespucci« és »Garibaldi« parancsnokai küldetésére vonatkoznak. Ez a két hajó előbb Messinába indult. A »Garibaldi« hajóra egy század tengerész — számszerint 112 — rendeltetett, kik mindannyian tábori felszereléssel voltak ellátva; ellenben a Garibaldin levő szárazföldi csapatok partra szállítottak. A Stefani-ügynökség szerint jól értesült körökben azt beszélik, hogy az említett hajók Szuezba indultak, ott megvárják a csapatokat szállító gőzöst és azt Assabba kísérik.

Brassó megye közigazgatási bizottságának január havi ülése.

— január 12-én.

A gyűlést gróf Bethlen András főispán ő méltósága kilencz óra után megnyitván, előterjesztettek a december havi jelentések. Minthogy ezek a később előterjesztett féléves jelentésekben amúgy is összegezve vannak, úgy kivonatilag csak azokból közöljük.

A gyűlésnek nevezetesebb tárgya nem volt.

Ezt követték a lefolyt féléves jelentések, melyek az illető szakminisztereknek terjesztetnek fel.

Az alispáni jelentésből kiveszszük következőket: a közig. bizottság személyzetében változás nem fordult elő; a megyei pénztár, melynek állása következő, mindenkor rendben találtatott. Házi pénztár 1402 frt. 01²/₃₀ kr.; közmunkaváltsági alap 57005 frt. 75¹/₂ kr.; mértékHITELESÍTŐ alap 4109 frt. 27¹⁰/₃₀ kr.; központi költségek alapja 2670 frt. 34⁵/₃₀ kr.; betegápolási alap 160 frt. 72 kr.; tisztviselők nyugdíj-alapja 9513 frt. 12¹/₂ kr.; felső-tömösi kórház-alap 62 frt. 50 kr. és a hétfalusi erdők id. alapja 1945 frt. 36 kr.

Bevándorlás a megye területére 1 fordult elő, mig kivándorlási ügy 16 nyert végső elintéztést; tüzeset volt 24, — 33848 frt. 75 kr. becsértékkal, melyekből 12692 frt. biztosítva volt. A megye minden egyes községének van gyümölcsözőleg elhelyezett vagyona. A közegészség jó volt, hasonlóképen az állategészségügy is — kivéve a különben szeliden lefolyt száj- és körömbajt. — Fegyelmi ügy — melyek fellebezés folytán még teljesen befejezve nincsenek — volt három; fellebezés első vagy másodfoku határozat ellen beadott 141. — Ügydarab érkezett a közig. bizottsághoz 554, melyekből elintéztetett 518, mig 36 elintézetlen maradt.

A kir. ügyész jelentéséből kitünik, hogy a közbiztonság a lefolyt félévben kielégítő volt. Az összes letartóztatottak száma 1130 férfi és 97 nő; elítéltetett ezek közül 967 férfi s 66 nő, 55 pedig fellebezett, mig 108 férfi s 31 nő még vizsgálat alatt áll. A rabok különféle munkákat végeztek, melyeknek bruttó bevétele 306 frt. 50 kr., kiadás illetők javára 126 frt. 62 kr. tehát tiszta jövedelem 179 frt. 88 kr.

A kir. tanfelügyelő félévi jelentését tanügyi rovatunkban veszi a t. olvasó.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint az állami adók oly rendesen folytak be, hogy a hátralék igen csekély; az adókezelés megzavarva nem lett.

A közigazdasági jelentést »Közigazdaság« rovatunkban közöljük.

A kir. főmérnök jelenti, hogy a megye területén lévő államutak hossza 104.985 klm., melyek mind jó karban vannak. A törvényhatósági utak hossza 195.578 klm. A Tatrang patak szabályozása iránt tárgyalások folynak. A megye területén van összesen 59 gőzkazán; fűtői s gépkezelői vizsgálatot letett 115 egyén, ezek közül 107 jó sikerrel. A megye egész évi közmunkája: 40338 kétfogatu ígás, 25008 egyfogatu és 59586 kézi napszám, mely 57581 frt. 56 krral megváltatott. A különféle alispáni, adó- és tanfelügyelői, mérnöki hivatali s egyéb szokott referádák után, melyek között nevezetesebb ügy elő nem fordult, az elnöklő főispán a gyűlést feloszlatta.

Városi ügyek.

Brassó város képviselő testülete f. év január hó 14-én délután 3 órakor a tanácsház termében közgyűlést tart.

Tárgyak 1. Zajzon község kérvénye az id. gazdasági terv megváltoztatása és a megnevezett erdőrészben leendő erdőlési engedély tárgyában.

1. A hétfalusi erdőkezelési bizottság hirdetése a Száraz Tömös és Piroksa nevű erdőrészek faeladása ügyében.

3. A földvári földmívelési iskola 1883/4. évi jelentése.

4. Indítvány a vágóhídi szabályzat egy intézkedésének megváltoztatása tárgyában.

5. Az önkéntes tűzoltók rangfokozata.

6. Habersack Mátyás települési kérvénye.

7. A brassó-városi nyírerdő (Krizbában) 1885. évi előirányzata s hármass bizottság kiküldése.

8. Két bizalmi férfiú választása az ideí felsorozáshoz.

9. Indítvány a fekete kaszárnának átalakítása tárgyában.

10. Alispáni leirat egy brassai katonai kórház építése tárgyában.

A gyűlésről lapunk legközelebbi száma kimerítő jelentést fog hozni.

T a n ü g y.

Brassó megye tanügye.

— Koós Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő 1884 II. félévi jelentéséből. —

Az 1883-4-iki tanévben a megye területén volt 15.890 tanköteles és p. 11.074 mindennapi és 5772 ismétlő iskolai. Ezek közül iskolába járt tényleg 10.045 mindennapi és 3627 ismétlő; — tehát iskolát nem látogatott 1029 mindennapi és 1189 ismétlő. Az iskolák összes száma 74, melyekben alkalmazva van 214 tanító. Az iskolák következőképen oszlnak el: áll. jellegű elemi 9, felső nép 1, polgári 2 s óvoda 11; községi jellegű elemi 7; felekezeti jellegű elemi 54, óvoda 1 és 1 magánjellegű elemi iskola. Az 1884—5. évi tankötelesek összeírása már a mult félévben fogantatván, ennek alapján az iskoláztatás ezen félév alatt zavartalanul folyt s az iskolába járók összeírata is elrendeltetett. — Az iskolai épületek kimeszeltetése a tanév kezdete előtt végrehajtott, ragályos betegség sehol sem fordult elő.

Tanfelügyelő intézkedett, hogy az áll. polgári, f. nép és közs. elemi, valamint az ismétlő fiúiskolákban a katonai fegyvergyakorlatok a miniszteri tanterv értelmében pontosan taníttassanak, a tanulók fapuskákkal elláttassanak. Az állami óvodák vizsgáin tanfelügyelő mindenütt személyesen jelen volt. Figyelemre méltó öröndetes lendületet vett Brassóban a lefolyt félévben az ipariskolák látogatása. Mig az előző évben a két ipariskolában a létszám 250 körül hullámozott, a f. tanévben ez ideig 550 tanuló iratkozott be s egyuttal tárgyalás indított meg az iránt is, hogy a brassói rom. kath. s gör. keleti vasárnapi, illetőleg ismétlő iskolák ipariskolákká alakíttassanak. A községekben létező iparos tanulók mindenütt az ismétlő iskolák látogatására utasítottak.

A szegény tanulók segélyzése, főleg téli öltönyökkel való ellátása a karácsonyi ünnepek alkalmával több jótékony társulat és egyes jótévk által nagy mértékben eszközöltetett.

Méltóságos Gróf Bethlen Andrásné — szül. Mocsonyi Livia urhölgy egymaga 35 szegény tanulót látott el téli öltönyökkel a brassói elemi iskolákban nemzetiség és vallásfelekezetre való tekintet nélkül. Ugyancsak ebben a félévben szerveztetett Brassóban az ág. ev. egyház által a leányiskola épületében egy kised nevelőket, képző intézet, melynek czélja e kisedóvodák számára óvónöket képezni. — A brassai áll. polg. iskolánál pedig ebben a félévben szerveztettek az asztalos ipar és kereskedelmi tanfolyamok.

Egyletek.

Műkedvelői társulat.

A »Brassó« f. hó 10-iki 5-ik számában ugyanezen czim alatt (L.) jelzéssel egy cikk jelent meg, melynek írója egy műkedvelői társulat létesítésének eszméjét penditette meg — illetőleg karölta fel.

A jelzett cikkben felhozott véleményt teljesen osztom részemről is, csak hogy e tekintetben némi aggályaim vannak.

Én részemről határozottan hiszem, hogy egy jól szervezett műkedvelői társulat Brassóban saját erejéből és munkásságából megélhet. — Czikkiró úr azon véleményét, hogy e hitben megerősítette őt a Göllner

Ügyvédi gyakorlatomból.

Pluto-tól

Péntek nap van s ez nehéz nap. Ekkor van a heti vásár, és minden ügyvéd igyekszik minél többet irodájában lenni, mert ekkor jön a sok vidéki nép, ilyenkor fizet egyik és másik, ilyenkor adja fel a perét a paraszt az ügyvédnek és ilyenkor kerül egy kis majorság, zöltség, sőt malaczoeska is az irodába ajándékképen, sok-szor elösmérésül is, néha még egy kis vesztegetni akarás czimén is, szóval ilyen viszonyok közötti péntek napon történt, hogy én is elhalmozva egy pár cliens által, osztogattam a sok jó tanácsot és mig az egyikkel beszéltem, a többi a másik szobában várt, mialatt a szoba mind jobban megtelt.

Ugy 10 óra felé járt már az idő, délelőtt — midőn egy jobb módu hétfalusi paraszt lép be a külső szobából irodamba és kérdésemre, hogy mit kíván, hosszas bevezetés után, melyet meg sem érttem, ki-süti, hogy neki egy igen fontos baja van, melyet hosszabb idő alatt beszélhet el csak, s midőn látom, hogy ennek hosszú ügye igen megvárakoztatná a többi várakozót, felkerem, hogy künn várjon, mit ez szívesen meg is tesz.

Mintán annyit kivettem a hosszufalusi új cliensem beszédéből, hogy valami zavaros és így tehát jól jövedelmező ügye lehet, azon reményben is, hogy ezen új cliens majd kárpótol, a 10 órától 12 óráig tolongó régi és új clienseimmel igen röviden bántam el és Isten látja lelkemet, hogy egynehánynak tán rossz tanácscsal is szolgáltam, miért ugyancsak Isten tudja.

minő kártérítési pereknek tettem ki magamat az új cliensem leendő haszon reményében.

Végre 12 órakor benyit a megvárakoztatott nagy-úgyes új cliens; én leültem, szívarral kínálom és udvarias, minden kedvességemet kimerítő kérdésemre ügyét a következőkben adja elő:

Hát tudja Doctor ur, én ezelőtt egy évvel egy házat vettem árverésen, de a ház szomszédja irigységből újabb árverést kért, mi ellen én felebbeztam, de az a kir. tábla csak elutasította a felebbezésemet. (Itt bizonyosan további felebbezést kell csinálnom! gondoltam.)

A szomszéd, ki az új árverést kérte, velem jobbfelől is szomszédos, mert az árverezendő ház tőle balfelől van és én ezen szomszédal ellenséges lábon állok, mert azt híresztelte el felőlem, hogy hamis pénzt csinálók és ezért megkeresem rajta a becsületemet. — (Tehát rágalmazásról is keresetet kell csinálnom, ez is hajt valamit!)

Ezen szomszédom ezen sértésen kívül egy disznómat, mely a kertjébe átment, s a mely disznó testvérek között 60 frtot ért, lelötte, ezért is én káromat rajta keresem. (Kártérítési per; na ez már épen sokat ígér!)

De ez még mind nem elég Doctor ur! mert képzelje csak, most az ősszel az egyik szántómból egy darabot a szomszédom elszántott a maga földjéhez és marhaival egy szénaboglyának majdnem egy harmadát megétette, én pedig ezt nem hagyom, ha mindenem oda vész is.

(Birtokháborítási per és még egy kártérítési kereset! na már ilyen cliensért nem bántam, hogy a

többiekkel röviden bántam el, hiszen ennyi perből egy pár évig élünk! gondoltam.)

A közöttem és szomszédom közötti ellenségeskedés miatt természetesen gyermekeink és cselédeink között is folytonosan foly a perpatvar és ellenem foly is a vizsgálat, mert a szomszéd kocsisát véresre vertem, a kocsisom pedig el van zárva, mert a szomszéd egyik béresének a fejét betörte.

(Két bűnügy! tánczolt a szívem örömébe, hogy mi előleges és utólagos költséget fogok itt kapni, hiszen ezen egy cliens urrá tesz legalább 3—4 esztendőre! s ezen örömömbé még egy jó szívarral és a szükséges tüzzel kínáltam meg.)

Elég az hozzá, — fejezi be végül cliensem beszédét, hogy tegnap este a szomszédom gyermekei az enyémmel összeverekedtek és mielőtt közbe léphettünk volna, a szomszédom 12 éves fia egy kövel a fiamnak a fejét úgy betörte, hogy a gyermek ágyban fekvő beteg és ezért kérem a Doctor urat, hogy lenne szíves velem kijönni és — a fiamat meggyógyítani, egyuttal a patikából is valamit kihozni.

Annak megítélését, hogy minő arcot csináltam — erre én, ki fél kettőig s gazdagság álmai között uszva, egyszerre mint egy vizes lepedőbe éreztem magamat, a t. olvasóra bízom, s a midőn felvilágosításomra, hogy én ügyvéd és nem orvos vagyok, kértem a boldogtalant, hogy hát pereit azért reám bízhatja, ha fiát nem is gyógyíthatom és ez válaszul adta, hogy hiszen pereit már más ügyvédnek adta, még a vizes lepedő is el volt huzva alólam.

Károly által rendezett ctyklus második előadásának ro-sz anyagi sikere, — én nem osztom. Nem pedig azért, mert számolva helyzetünkkel, bizton merem állítani, hogy ennek oka az árak magas voltában s a nap rossz megválasztásában rejlett, mely utóbbi nem a műkedvelőktől függött.

Ha azt akarjuk, hogy Brassóban ily társulat megélhessen s nemcsak szellemileg, de anyagilag is zöld ágra vergődjék, úgy annak oda kell hatni, hogy az előadásokat nemcsak a város intelligensebb eleme, hanem a műveltség alantabb fokán álló iparososztály is látogassa.

Mert ha ily társulat főczélja nem az volna, hogy hathatós terjesztője legyen a közművelődésnek; — terjesztője azon körben, hol arra égető szükség; — ha e társulat czélja csak mulattatás legyen, nem pedig a jó ízlés meghonosítása: akkor szerény véleményem szerint arra a brassai magyarságnak egyáltalában szüksége nincs. — Csakis ez esetben képes rég érzett hézagot pótolni, a magyarság — s kulturának valóban nagy szolgálatokat tenni, ha jelszava: „Utile et dulce.”

Mint ilyent részemről is üdvözlöm az eszmét és óhajtom annak megvalósulását. Mondom, engem nem aggaszt az a kérdés, megélhet-e ily társulat Brassóban.

De visszatérve (L.) úr cikkére, nem hiszem, hogy e társulat többi egyleteink védnöksége alatt létrejöhessen — habár ez volna a leghelyesebb s legbiztosabb mód.

Szomorú tapasztalat, hogy a mi kulturális s humanus egyleteink vajmi keveset foglalkoznak nagyobb mérvű kérdéseinkkel. — Minden egyes külön-külön „államot képez az államban.” Egyik sem törődik a másikkal ügyeivel. Mindegyiknek megvan a külön közönsége, vannak folyó ügyeik, ez egyetek beléletében egyik nap olyan, mint a másik.

Hogy tehát ezek az egyetek áldozzanak egy műkedvelői társulatért, — alig hihetem, bármennyire óhajtanám. Az is igaz, hogy ily társulat minden egyetnek nagy hasznára válnék. Könnyebb volna társas estélyeket rendezni, lehetne folyton szép műsorról gondoskodni.

Nekem tehát meggyőződése, hogy ha ily alapon akarunk műkedvelői társulatot összehozni: úgy soha sem lesz abból semmi.

De igenis lehet s lenne, ha ez a társulat maga erejéből alakulna. És ezt annál is inkább, mert ha Nagy Gyula erdőfelügyelő idézett terve hovatovább mielőbb megvalósul, akkor úgy is gondoskodva lesz a műkedvelők sorsáról is. — A földolog itt is — mint mindenütt — a kezdet; mert attól, hogy miképen s mily irányban indult meg a kezdeményezés, legtöbb függ. — A múlt év végén rendezett előadások kezdeményezése igen helyes irányban indult meg s én azt hiszem, ha ez ugyanonnan megindul, czélt is fog érni.

Nem kell az ördögöt feketébbre festeni, mint a minő valójában. — A brassai magyarság nem olyan közönyös, minőnek hinnők. A valóban jó ügy mindig lelkes pártfogásra talál s azt hiszem, így a műkedvelői társulat is.

— r. —

Vidéki élet.

Hosszufalu, jan. 9. 1885.

Egyházi mozgalom Hétfaluban.

A hosszufalusi ev. ref. leányegyház saját pénzalapja gyarapítására, folyó 1885. évi január hó 17-én Csernátfaluban az „International” vendéglő termében tánczestélyt rendez, melyre a résztvenni kívánó nagyérdemű közönséget tisztelettel hívja meg az egyház következő bizottsága: Dr. Pataki Albert elnök; Magyarosi Ferencz, Fekete József, Lészay Andor, Lukács Károly biz. tagok.

Kezdeté 8 órakor. Belépti díj személyenként 50 kr., családjegy 1 frt. Felfűlitzetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

A minden nemes törekvéseket pártoló érdemes közönségnek — ha elkésve is — hálás kötelességül ismerjük ezuttal beszámolni a nevezett egyház által hasonló czélból múlt évi július 20-án rendezett nyári mulatság jövedelmeiről is. Azon alkalommal az egyházi gyűlés előtt részletezett többféle forrásból befolyó bevétel tett összesen 137 frt és 7 krt. Összes kiadás volt 97 frt. 14 kr. Tiszta jövedelem 39 frt. 93 kr.

A szíves felfűlitzetések összege külön 30 frt. 70 kr. volt, melyhez a következő hazafias érzelmű nemes adakozók járultak: Henter Gábor szolgabíró ur 4 frt. 50 kr. Dr. Pataki Albert körorvos ur 1 frt. 50 kr. Zsigmond Áron, Aranyosi István, Thal András, Grosz Frigyes, Toth István urak egyenként 1-1 frt., Jóós Elek ur Kis Borsnyóról 5 frt. Krausz Rudolf ur 70 krt; Sipos János, Czin József, Szöcs András, Zsigmond Károly, Graef Károly, Jancsó Gábor, Lészay Andor, Bede Dániel, Jakab Gyula, Reichenberg Adolf urak egyenként 50-50 kr. Rusz Jánosné urnő 50 krt. Stingl

Karolina urnő 30 krt. egyes. kir. hadnagy ur 30 krt. Boga Imre ur 20 krt, Leháné urnő 20 krt. Nyics György ur 20 krt. Berezi Béla és Veres Ferencz urak 10-10 kr. Magyarósi Ferencz ur 2 frt. 10. kr. Fekete József ur 2 frt. Szabó László kzs. jegyző, Csethe Bálint és Baresay Albert közs. tanító urak, mindhárman Ujfaluból egy meleg hangulattal irt levél kíséretében személyenként 1-1 frtot.

Midőn a nagy érdemű pártoló közönségnek általában, különösen pedig fennebb megnevezett tisztelt felfűlitzetőknek a megélni iparkodó szegény egyház nevében itt nyilvánosan és hálás köszönet mondani kedves kötelességünknek tartjuk, legyen szabad egyszersmind jövőre is keresztényi nemes jótékonyására a vidék toleráns lakosságának számítanunk. A vallásos erkölcsi czélok érdekében hozott kegyes adományok legyenek följegyezve az örökkévaló könyvében!

A bizottság.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hír. Gróf Bethlen Andás főispán ur Ő Mellsósága f. hó 11-én d. u. a gyorsvonattal városunkba érkezett.

Gyűlés. A Brassai iparos ifjak önképző s betegsegélyző egylete f. hó 11-én tartotta idei tisztújító közgyűlését, melyről tér szűke miatt csak jövő számunkban adhatunk jelentést.

Halálozás. Dr. Linz Ferencz kir. közjegyző f. hó 11-én hajnali 2 órakor 47 korában hosszas szenvedés után elhunyt, hátrahagyva egy gyászoló nőt és öt gyermeket. — Temetése f. hó 13-án fog végbemenni.

Uj zeneművek előadása. A városi zenekar holnapután, azaz csütörtökön este tartja rendes és idei első hangversenyét, melyen kizárólag új és oly zeneművek kerülnek előadás alá, melyek a farsang alatt mint első ízben műsorba vett tánczdarabok fognak szerepelni. Ez alkalommal három a zenekarhoz szegődött új tag, magánosan fogja magát produkálni, még pedig fuvó hangszeren. A hangverseny a redout termében terített asztalok mellett tartatik meg.

A király ígérete. Ő felsége szombat délen magán kihallgatáson fogadta gróf Széchenyi Pál kereskedelmi minisztert — ez alkalommal azt az ígéretet tette, hogy a budapesti országos kiállítást személyesen fogja megnyitni. A kiállítás ünnepélyes megnyitása május 2-kán lesz, Rudolf trónörökös, mint a kiállítás protektora fogja ő felségét üdvözölni, a mire a király felelve — a kiállítást megnyitottnak fogja nyilvánítani.

A rágalmak áldozata. Gyergyó-Ditróban nagy feltűnést okoz a következő eset: Egy köztisztelőt urnő házában falán napok óta reggelenkint ocsmány falragaszokat találtak, a melyek a példás erkölcsű és jóhírnevű urasszony becsületét az undok rágalmakkal illették. A szegény nő folytonos támadásokat végre annyira szívére vette, hogy vasárnap reggel gyufaoldatot ivott. Szerencse, hogy a gyors orvosi segély még idején jött, és a rágalmak részvétreméltó áldozatát meg lehetett menteni.

Vesszőt! A horvát tartománygyűlésről ezután a hírek közt kell megemlékeznünk. Csupa comédia. Ime péntekről egy részlet: Kamenár megint kiabálni kezd, hogy Pavics nem szorítkozik a tárgyra. Az elnök megint Kamenárt, mire Bakaresics kihívja az elnököt. Pisacsics azt kiabálja: „Ha becsületérzés volna az elnökben, hát nem ülné ott!” Az elnök az ellenzék zajongása közben inditványozza, hogy Pisacsics husz ülés tartamára zárassék ki. Starcevic közbeszól: „Hozzatok ide még vesszőt is!”

Egy tiszt erőszakoskodása. Lemberg egyik kereskedőjének általánosan tisztelt és becsült nejét egy közöshadseregbeli tiszt szerelmi ajánlatokkal üldözte az utcán s bár határozottan visszautasított, követte őt egészen lakására, hol a hölgy ajtót mutatott neki. A tiszt erre a kereskedőt kihívatta s midőn ez a kihívással törődni nem akart, hat közembert magához véve, behatolt a kereskedő lakására s az ajtókat becsukva, katonáival a kereskedőt, nejét, cselédjét megverette. A szomszédok zajára előjött a rendőrség, mely a katonákat elfogta és átadta a katonai hatóságoknak. Az orsz. főhadparancsnok, Vilmos főherczeg azonnal táviratilag értesíté a történetekről a hadügy-miniszteriumot, de maga is azonnal mély megbotránkozását fejezte ki. A tiszt eljárását collegái is a legnagyobb felháborodással ítélik el. A tiszt már börtönben ül s ott várja büntetését.

Villámvonat Bécs és Prága közt. Bécs és Prága közt villámvonatot rendeznek be május 15-től kezdve. A vonat öt óra alatt fogja megtenni ezt az utat, melyet a rendes futárvonat hat óra hosszat jár. A próbavonat tegnap ment Prágából Bécsbe.

Építkezések. A híres nagy-enyedi főtanodához csatolandó kétemeletes új épület földszinti része már teljesen elkészült. A híres főtanoda épületeinek e kibővítésére, mely igen nagyszabású lesz, 100,000 frt. van előirányozva. — A N.-Enyeden most épülő új gyalogkaszárnya nemsokára szintén fedél alá kerül.

Kinevezett közigazdasági előadók az erdélyi részekben: gr. Schweinitz Gyula földbirtokos Brassóm. Kolozsvár. Bretzei Pál kucsulátai birtokos Fogarasm. Kucsulátá u. p. Sárkány. Kökössy Endre ügyvéd Háromszék. Sepsz Szt.-György. Berivó György, algyógyi birtokos Hunyadm. Algyógy, u. p. Gyógyfalu. Kispál Sándor, szőkefalvi birtokos Kis- és Nagy-Küküllő. Szőkefalva, u. p. Dicső Szt.-Márton. Id. Lészay Ferencz birtokos Kolozsm. Kolozsvár. Bata István vajai birtokos Maros-Tordam. Vaja, u. p. Ákosfalva. Schuster Márton gym. tanár, m. bizotts. tag

Szebenm. Nagy-Szeben. Török István gym. tanár Szilágym. Zilah. Voith Gergely szeszgyáros és birtokos Szolnok-Dobokam. Deés. Velics Ödön földbirtokos Torda-Aranyosm. Br. Kemény Béla földbirtokos Udvarhelym. Székely-Udvarhely. Gámán Zsigmond keresk. kam. titkár. Kolozsvár sz. kir. v. Kolozsvár. Ifj. Gáspár Gyula kereskedő Maros-Vásárhely. Janky kereskedő Nagy-Várad sz. k. v.

Vasuti baleset. Garam-Berzencze és Selmeczbánya közt e hó 6-án kisiklás történt a belabányai állomás mellett, hihetőleg a vágányváltók hibás elrendezése következtében. Szerencse, hogy e baleset nem utközben, valahol a kanyargó meredek töltésén történt, mert könnyen végzetessé válhatott volna a nagyszámu s jobbára a bányász-akadémikusokból álló utazóközönség, így azonban ugyszólva félelmet sem okozott, mert a kisiklott gép azonnal egy domb oldalába furódva, elveszté erejét, s a vagonokat a vágányokon hagyta. Az utazókra nézve legkellemetlenebb volt az, hogy gyalog kellett folytatniok utjokat.

Jókai Mór Szegeden. Az arany ember első előadása Nagy Vincze meghívásának engedve Jókai folyó hó 9-én Szegedre rándult. Jókait a kitüntetések halmazával fogadta a szegedi közönség s már a vasutnál melegen üdvözlő szavakat intézett Szabados helyettes polgármester. Az esti előadás alkalmával a kihívások és éljenzések vége hossza nem volt. Jókai az éjjeli vonattal hagyta el Szegedvárosát.

Petőfi zsöllyeszéke. Becses ereklyét kapott közelebb a Petőfi társaság. Az a keményfából készült szűrkére festett ódon karosszék ez, melyben Petőfi Sándor 1849-ben Mező-Berényben való tartózkodása alatt oly örömet üldögélt és melyben Orlai Petrics Soma által le is festette magát.

Egyházi szónoklat telefon útján. New-Yorkban a hideg téli idő miatt a híres egyházi szónok, dr. Talmage templomát számos házzal telefon útján kötötték össze, hogy a áhitatoskodók ne hűtsék meg magukat. A kegyes példát most több amerikai városban akarják utánózni.

A háromszékmezei tanítótestület elnöksége — mint nekünk írják — folyamodást terjesztett fel a magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterhez az iránt, hogy a folyó évben Budapesten rendezendő általános országos kiállításhoz menő testületi tagok részére Brassótól Budapestig és vissza 10 napig tartó ingyenes vasuti jegyet eszközöljön. Óhajtuk, hogy a tanítótestület e kérése megvalósulást nyerjen, s egyszersmind hasonló kérések felküldésével a székelyföld más megyéi is járuljanak a miniszterhez, hogy e fontos kérdés a népnevelésügy, a székely megyék és a tanhatóság érdekében testet öltson!

Rövid hírek. Székulics István honvédezedes Bpsten f. hó 8-án 74 éves korában meghalt. — Régi pénzeket találtak Brestovátz mellett a Duna medrében. — E pénzek leginkább rómaiak s beküldettek a nemzeti muzeumnak. — Kruesz Krizosztom pannonhalmi pópát f. hó 11-én meghalt. — Esküvő. T. Nagy Imre, a „Székely Nemzet” csikmezei társzserkesztője szombaton tartotta esküvőjét Orbán János a csikszeredai városkapitány leányával: Brigittával. — Csikszeredán f. hó 24-én a korszoljázó egyet, egyesülete czéljainak előmozdítására tánczvigalmat fog rendezni. — Magas életkor. Zalánban (Háromszékmezeje) egy Farkas Istvánné nevű asszony a napokban töltötte be 110-ik évét, a legjobb egészségben.

Közigazdaság.

Brassó megye közigazdasága.

— A közig. biz. 1884. évi II. félévi jelentése. —

Gazdászat, ipar és kereskedelem tekintetéből az elmúlt félév még középszerűnek sem mondható, mert daczára annak, hogy a mezei termények eredményében a földmivesek csalatkoztak, a meglevő gabonának is oly csekély ára volt és van, hogy a terményekből alig lehet azoknak előállításai költségét fedezni, már pedig különösen vidékünkön a kereskedelem és ipar is pang, mihelyt a környékbeli gazdaközönség bevásárlásai és megrendelése megszűnnek.

Nagyobb elemi csapásoktól óva voltunk, tüzeset fordult elő 24. A leégett tárgy becsértéke 33,848 frt. 75 kr. ebből biztosítva volt 126,92 frt. erejeig.

Az állategészségügy a szarvasmarhák között uralgott és uralgó, de szelid lefolyású szájsz. és körömfajástól eltekintve — kielégítő volt. Ezen betegség terjedésének megakadályozása czéljából pedig az előirt kellő óvintézkedések szigoruan foganatosítottak s annak mihamarábbi végleges megszűnté annál inkább remélhető, minthogy a jelen téli időben a különböző tulajdonosok állatainak érintkezése könnyen gátolható.

Az őszi vetések állása ma még kétséges. Még múlt évi nov. hó közepén méter magasságu hó hullott vidékünkön a teljesen fagyatlan talajra s egész decz. második feléig fűdte az őszi vetéseket. Ekkor a hó elolvadva, változó időben fagyatlan földben voltak a vetések egész folyó év első napjáig, mikor is egy bekövetkezett északi szél a földet keményen megfagyasztotta, de ez ideig hó még nem esvén, a vetések földetlenül állanak. Múlt aggodalomra ad okot azon körülmény is, hogy a múlt ősszel a mezei egerek megyénk területén annyira elszaporodtak, mint emberemlékezet óta még alig; az előbb jelzett időjárás pedig nemcsak nem pusztítja ezeket, de azoknak további elszaporodására éppen alkalmas is volt.

Ezen közgazgatási bizottság tett is lépéseket, módot találhatni a mezei egerek kiirtására s felkérte a megye közgazdasági előadóját s gazdasági egyletét ez irányban véleményezni, hogy e vélemények alapján lehetőleg czélszerű megyei szabályrendelet alkottathassék. — — —

A posta-járatok közlekedésében november havában beállott hófúvatagok következtében időszakonként rövid akadályok merültek fel, melyek azonban a legnagyobb erélyvel elhárítottak.

A megye területén van 17 posta — 1 táviró hivatal és egy posta-állomás.

Az amerikai gabnakivitel veszélyeztetve. Míg évek óta szüntelenül a felett panaszkodnak, hogy Európa elárasztása amerikai gabonával fenyegeti az európai mezőgazdák létét, addig az Egyesült-Államok berni főkonzula félti az amerikai gabnakivitel jövőjét. Kormányához erre vonatkozólag intézett egy igen érdekes jelentést, melyből közöljük a következőket: »Bizonyos idő óta az amerikai gabnaneműek árai emelkedőben vannak és ennek következménye az, hogy Angolország, Németország, Svájc és mindazon országok, melyek gabnabevitelre vannak utalva, különböző piacokra fordulnak. Dél-Oroszország, Magyarország és India szállítanak ez országokba jelentékeny gabnamennyiségeket. Így a Svájcban július hónapban körülbelül 35.546 zsák buza importáltatott Genuán át; 10.746 zsák Indiából, 14.800 Oroszország és a többi nagybárra Magyarországból érkezett, mert amerikai származású igen kevés volt közte. De nemcsak Genua, Havre, Antwerpen és a Bodentó közelében lévő kereskedelmi helyekről is érkezik a gabna Svájcba. Néhány év előtt még a Svájcba érkezett gabna legnagyobb része amerikai volt, ma az Egyesült-Államok csak töredékkel particzipálnak a bevételben. E csök-

kenés oka az amerikai áruk emelkedése, a szállítási költségek és a fejlődésben keresendő, melyet a gabna-termelés Oroszország, Magyarország és Indiában elért. » Ebből kitetszik, hogy az Egyesült-Államok termelése nemsokára meg fogja haladni a kiviteli szükségletet. Kiszámították, hogyha az amerikai buza mérője Liverpoolban nem adható el 1 dollárért, helyébe indiai és eu-ópai buza fog lépni.

Nyílt tér. *)

Alulírottak a netalán érdeklődőknek tudomására adjuk, hogy »a Székelyföld veszedelemben« czimű Villám álnév alatt megjelent röpiratban foglalt aljas rágalmozásokért az illetékes sajtóhatóságnál a sajtópert folyamatba tettük, minthogy az álnév alá rejtőzötől más elégtételt venni nem lehet.

Kelt Seps-Szentgyörgyött 1885. jan. 7-én.

Kovács Károly s. k.
országgyűlési képviselő.
D. Veres Gyula s. k.

Lázár Mihály s. k.
országgyűlési képviselő.
Geréb János s. k.

*) Ezen rovat alatt közlöttnek sem tartalma —, sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerk.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 január hó 11-én.

Román papirpénz à 20 frankos	8.38 vétel	8.42 eladás.
ezüstpénz à 20	8.30	8.35
Napoleon d'or	9.76	9.78
Török lira	10.98	11.02
Orosz imperia	10.—	10.02
Arany	5.71	5.74
Orosz papirrubel	127.75	128.50

Felelős szerkesztő: Sztérényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

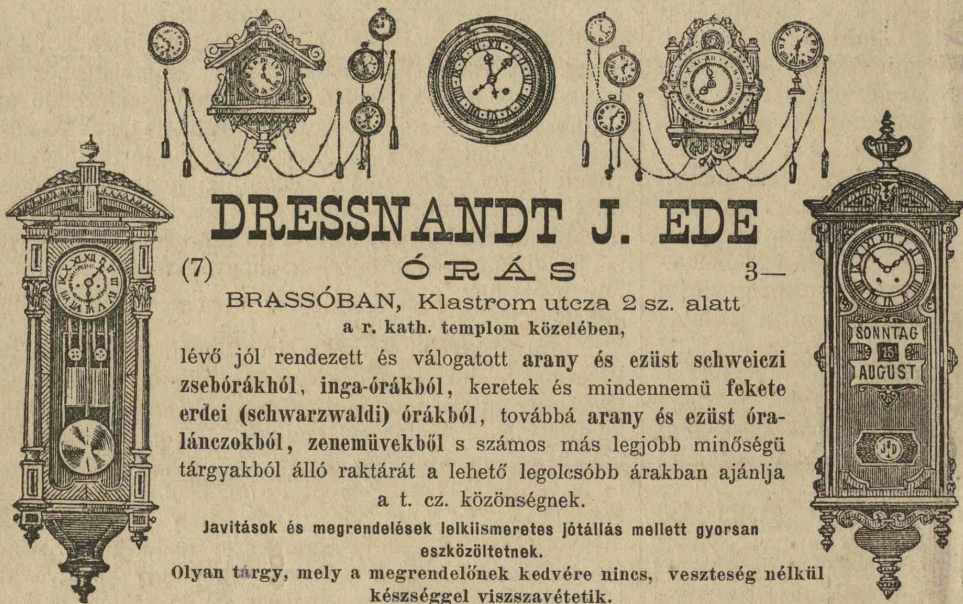
ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czerna és Nagy utca sarkán lévő dusan felszerelt

butoraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindenemű asztalos és kárpitos munkára a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furniok négyszög láb 3 krért kaphatók.

4—

DRESSNANDT J. EDE
(7) ÓRÁS 3—
BRASSÓBAN, Klastrom utca 2 sz. alatt
a r. kath. templom közelében,
lévő jól rendezett és válogatott arany és ezüst schweiczi zsebórákhól, inga-órákból, keretek és mindennemű fekete erdei (schwarzwalddi) órákból, továbbá arany és ezüst óralánczokból, zeneművekből s számos más legjobb minőségű tárgyakból álló raktárát a lehető legolcsóbb árakban ajánlja a t. cz. közönségnek.
Javitások és megrendelések lelkiismeretes jótállás mellett gyorsan eszközöltetnek.
Olyan tárgy, mely a megrendelőnek kedvére nincs, veszteség nélkül készséggel visszavéttetik.

Végre minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítettik.

Alulírottak bátorkodnak ezennel tisztelt, megrendelőik és a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi-ruhaüzletüköt

Klastrom utca 11. szám

a legújabb divat s legfinomabb bel- és külföldi őszi és téli szövetekkel a legdusabban felszerelték s ajánlják magukat mindennemű férfi ruhák gyors és lehető olcsó készítésére.

3—

kiváló tisztelettel
Schwarze A. és Bartha.

Mantsu Eulampia

Brassó, színház-utca 95. szám

ajánlja magát mindennemű

előnyomás-munkáknak

gyors és szép teljesítésére. Monogrammok, bármely alakban s nagyságban, valamint a legfinomabb hímzések izlésteljesen készítettnek.

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA

Brassó, színház utca 95

(saját házában)

ajánlja magát mindennemű szakmájába vágó könyvnyomdai munkák gyors, pontos, izléses és jutányos elkészítésére.